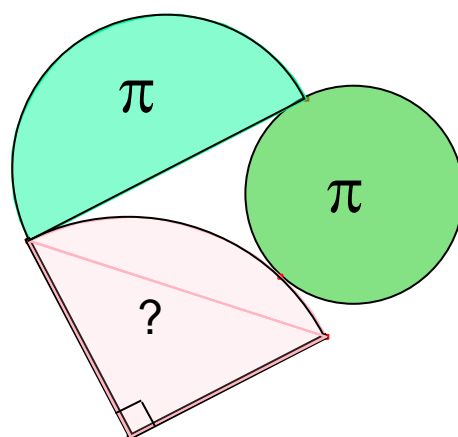

Problemes de Geometria per a l'ESO 388

3871.- La figura està formada per un cercle, un semicercle i un quadrant.
Les àrees del cercle i del semicercle són iguals a π

Solució:

Siga el cercle de centre P i radi $\overline{PC} = \overline{PC} = r$

$$\pi r^2 = \pi$$

$$r = 1$$

Siga el semicercle de centre Q i radi $\overline{QB} = s$

$$\frac{1}{2}\pi s^2 = \pi$$

$$s = \sqrt{2}$$

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OB} = \overline{OT} = R$

Siga K la projecció de P sobre $\overline{OB}$

$$\overline{OK} = R - r, \overline{OP} = R + r, \overline{PQ} = 2s$$

Aplicant el teoema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKP$:

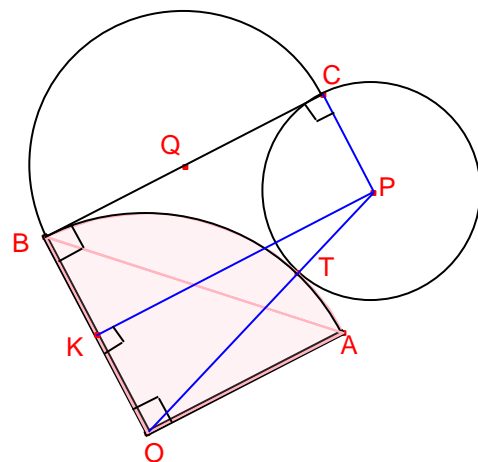
$$(R + r)^2 = (R - r)^2 + 4s^2$$

$$(R + 1)^2 = (R - 1)^2 + 8$$

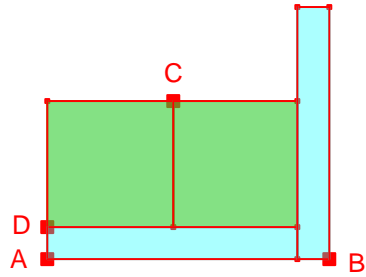
$$R = 2$$

L'àrea del quadrant és:

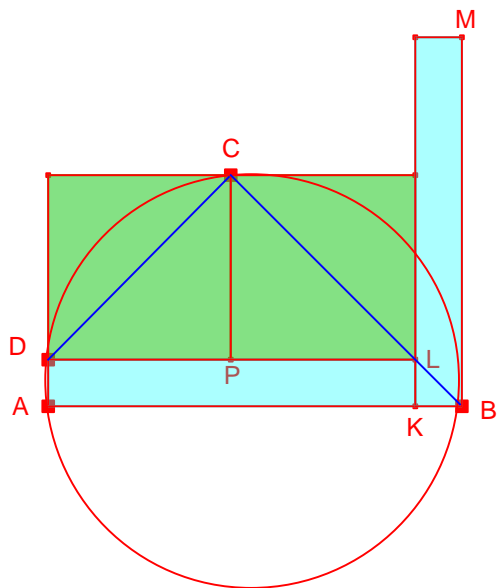
$$S_{\text{quadrant}} = \frac{1}{4}\pi R^2 = \pi$$

3872.- La figura està formada per dos rectangles iguals i dos quadrats iguals.
 Proveu que els punts A, B, C, D pertanyen a una circumferència.

Solució:

$$AD=KB, AK=BM$$

$$\text{Angle}CLP=\text{Angle}KLB=45^\circ, \text{Angle}PLK=90^\circ$$

C, L, B alineats

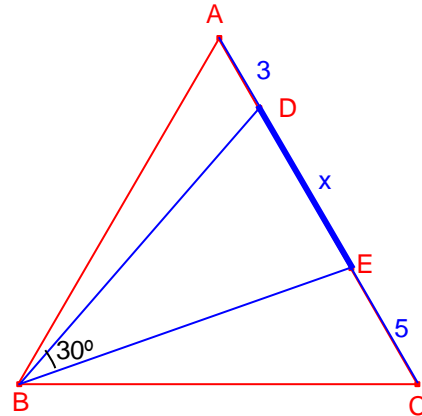
$$\text{Angle}KBL=45^\circ$$

$$\text{Angle}ADC=135^\circ$$

Angles suplementaris

A, B, C, D cíclic

3873.- Donat el triangle equilàter, calculeu la mesura del segment x

Solució:

Aplicant el teorema del cosinus all triangle BCE :

$$\overline{BE}^2 = 5^2 + (8 + x)^2 - 5(8 + x)$$

Aplicant el teorema del cosinus all triangle BAD :

$$\overline{BD}^2 = 3^2 + (8 + x)^2 - 3(8 + x)$$

Aplicant el teorema del cosinus all triangle BDE :

$$x^2 = 49 + 11x + x^2 + 49 + 13x + x^2 - \sqrt{3} \left(\sqrt{49 + 11x + x^2} \cdot \sqrt{49 + 13x + x^2} \right)$$

$$\sqrt{3} \left(\sqrt{49 + 11x + x^2} \cdot \sqrt{49 + 13x + x^2} \right) = x^2 + 24x + 98$$

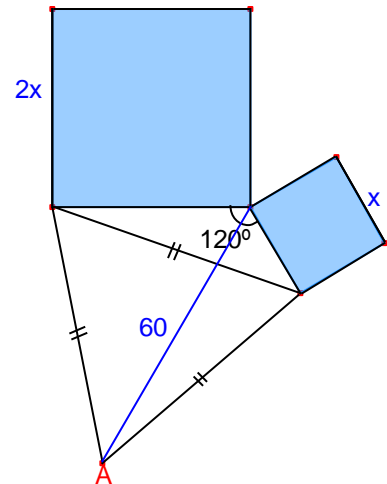
Elevant al quadrat i simplificant:

$$2x^4 + 24x^3 - 49x^2 - 1176x - 2401 = 0$$

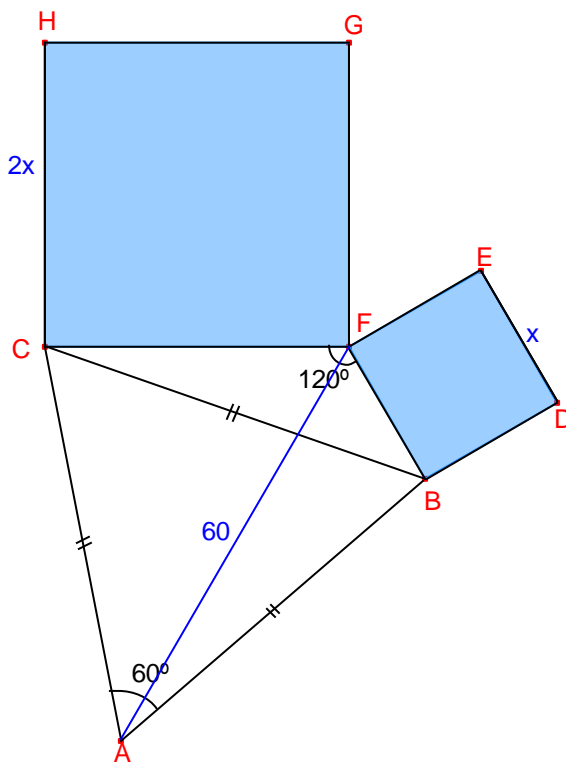
resolent l'equació:

$$x = 7$$

3874.- En la figura, calculeu la suma de l'àrea dels dos quadrats.

Solució:

ABFC inscriptible, angles suplementaris

$$AB=c$$

Teorema Tolomeu

$$xc+2xc=60c$$

$$3x=60$$

$$x=20$$

$$[\text{Blau}]=5x^2=2000$$

3875.- En un quadrant s'han dibuixat tres semicercles d'àrees A, B, C
 Calculeu $A : B : C$

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OK} = 1$
 Siga el semicercle de centre M i diàmetre $\overline{OL} = 1$
 L'àrea del semicercle de diàmetre és: $\overline{OL}$ és

$$A = \pi \frac{1}{8}$$

Siga el semicercle de centre E i diàmetre $\overline{PQ} = 2r$.

Siga J la projecció de Q sobre $\overline{OL}$

Siga N la projecció de E sobre $\overline{OL}$

Siga $\overline{JQ} = x, \overline{MN} = \frac{1}{2} - r, \overline{ME} = \frac{1}{2} + r$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles

rectangles $\triangle OJQ, \triangle MNE$:

$$x^2 + 4r^2 = 1, 2r = x^2$$

Resolent el sistema:

$$r = \frac{-1 + \sqrt{5}}{4} = \frac{1}{2\phi}, x^2 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\phi}$$

L'àrea del semicercle de diàmetre és: $\overline{PQ}$ és

$$B = \pi \frac{1}{8} \frac{1}{\phi^2}$$

Siga el semicercle de centre F i radi $\overline{FP} = s$

$$\overline{OF} = 1 - s, \overline{OP} = x$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPF$:

$$(1 - s)^2 = x^2 + s^2$$

$$2s = 1 - x^2$$

$$2s = 1 - \frac{1}{\phi} = \frac{1}{\phi^2}$$

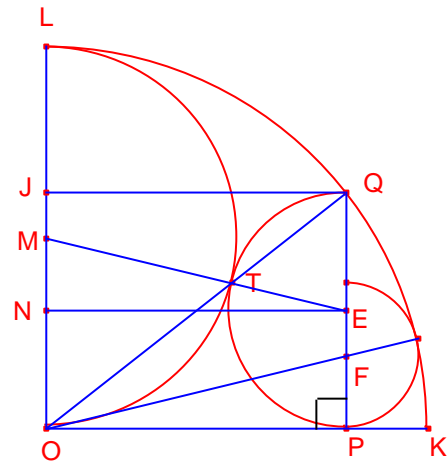
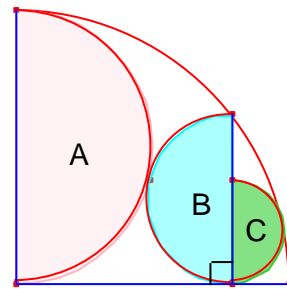
$$s = \frac{1}{2\phi^2}$$

L'àrea del semicercle de radi és: $\overline{FP}$ és

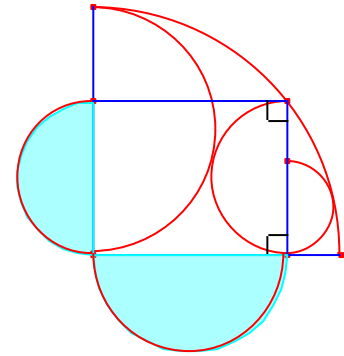
$$C = \frac{1}{8} \pi \frac{1}{\phi^4}$$

Aleshores:

$$A : B : C = \phi^4 : \phi^2 : 1$$

3876.- La figura està formada per un quadrant i cinc semicercles.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea total.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OK} = 1$

Siga el semicercle de centre M i diàmetre $\overline{OL} = 1$

Siga el semicercle de centre E i diàmetre $\overline{PQ} = 2r$.

Siga J la projecció de Q sobre $\overline{OL}$

Siga N la projecció de E sobre $\overline{OL}$

Siga el semicercle de centre N i diàmetre $\overline{OJ} = 2r$.

$$\text{Siga } \overline{JQ} = x, \overline{MN} = \frac{1}{2} - r, \overline{ME} = \frac{1}{2} + r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle OJQ, \triangle MNE$:

$$x^2 + 4r^2 = 1, 2r = x^2$$

Resolent el sistema:

$$r = \frac{-1 + \sqrt{5}}{4} = \frac{1}{2\Phi}, x^2 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} = \frac{1}{\Phi}$$

Siga V el punt mig del segment $\overline{OP} = x$

Siga el semicercle de centre V i diàmetre $\overline{OP} = x$.

L'àrea blava és:

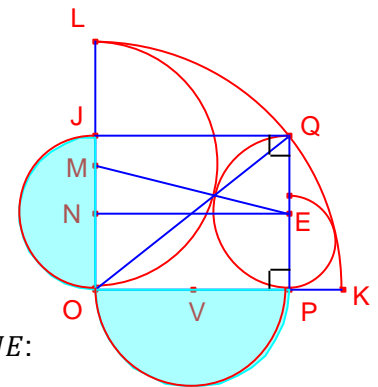
$$S_{blava} = \frac{1}{2}\pi r^2 + \frac{1}{24}\pi x^2 = \frac{\pi}{8} \left(\frac{1}{\Phi^2} + \frac{1}{\Phi} \right) = \frac{\pi}{8}$$

L'àrea total és:

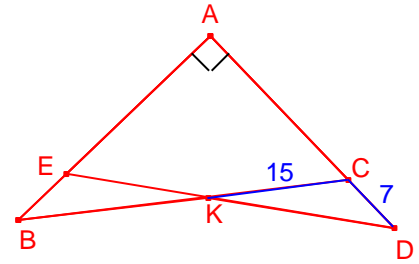
$$S_{Total} = S_{blava} + \frac{1}{4}\pi = \frac{\pi}{8} + \frac{\pi}{4} = \frac{3\pi}{8}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{blava}}{S_{Total}} = \frac{\frac{\pi}{8}}{\frac{3\pi}{8}} = \frac{1}{3}$$

3877.- En la figura, els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle ADE$ són iguals.
 $\overline{CD} = 7, \overline{CK} = 15$
 Calculeu l'àrea total de la figura.

Solució:

Siga H la projecció de K sobre $\overline{AB}$

Siga $\overline{KH} = \overline{AH} = h$

Siga $\overline{EH} = x$

$\overline{AC} = x + h$

$\overline{AB} = 7 + x + h, \overline{AC} = x + h$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EHK$:

$$h^2 + x^2 = 15^2$$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle HDK$ són semblants.

aplicant el teorema de Tales:

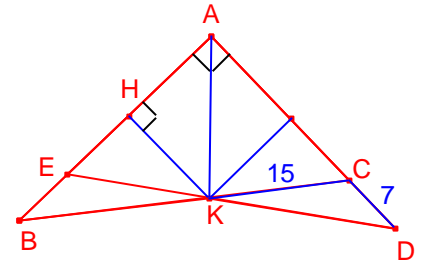
$$\frac{h + x}{h} = \frac{7 + x + h}{7 + x}$$

Resolent el sistema format per les dues equacions:

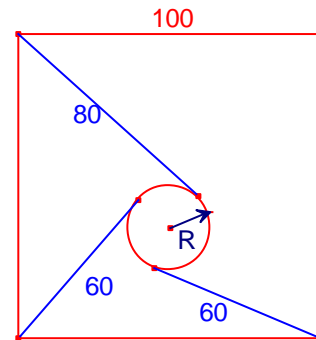
$$h = 12, x = 9$$

L'àrea del quadrilàter $ABKD$ és:

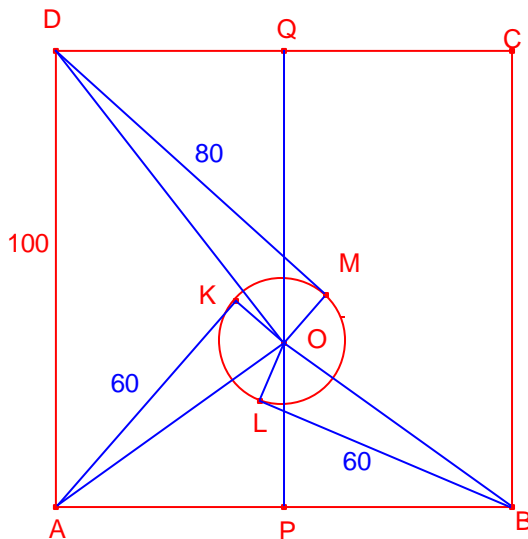
$$S_{ABKD} = \overline{AB} \cdot h = (7 + 9 + 12)9 = 336$$

3878.- Dins d'un quadrat de costat 100 hi ha una circumferència de radi R .
 Des de tres vèrtexs s'han traçat tres tangents a la circumferència.
 Els segments de tangència mesuren 60, 60 i 80
 Calculeu la mesura del radi de la circumferència.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 100$
 Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OK} = \overline{OL} = \overline{OM} = R$
 Els triangles rectangles $\triangle AKO, \triangle BLO$ són iguals.
 aleshores, $\overline{OA} = \overline{OB}$
 Per tant, O pertany a la mediatriu del costat $\overline{AB}$
 Siguen P, Q els punts migs dels costat $\overline{AB}, \overline{CD}$
 Siga $\overline{OP} = x$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DMO$:
 $\overline{OA}^2 = R^2 + 60^2$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AKO$:
 $\overline{OD}^2 = R^2 + 80^2$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle APO$:
 $\overline{OA}^2 = R^2 + 60^2$
 $R^2 + 60^2 = 50^2 + x^2$

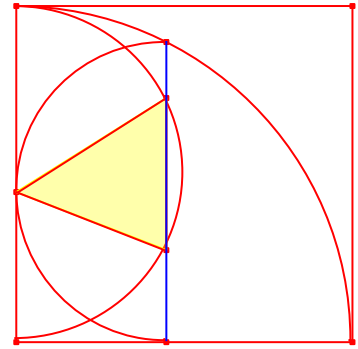
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DQO$:
 $R^2 + 80^2 = 50^2 + (100 - x)^2$

Resolent el sistema:

$R = 14, x = 36$

3879.- La figura està formada per un quadrat, un quadrant i dos semicercles.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el quadrant de centre A i radi $\overline{AB} = 1$

Siga M el punt mig del costat $\overline{AD}$

siga el semicercle de centre M i diàmetre $\overline{AD}$

Siga el semicercle de centre S i radi $\overline{SP} = \overline{SQ} = \overline{SJ} = r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle APQ$:

$$1 = r^2 + 4r^2$$

$$r = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

Siga U el punt mig segment $\overline{KL}$

Siga $a = \overline{UL} = \overline{UK}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle MUL$:

$$\frac{1}{4} = a^2 + r^2$$

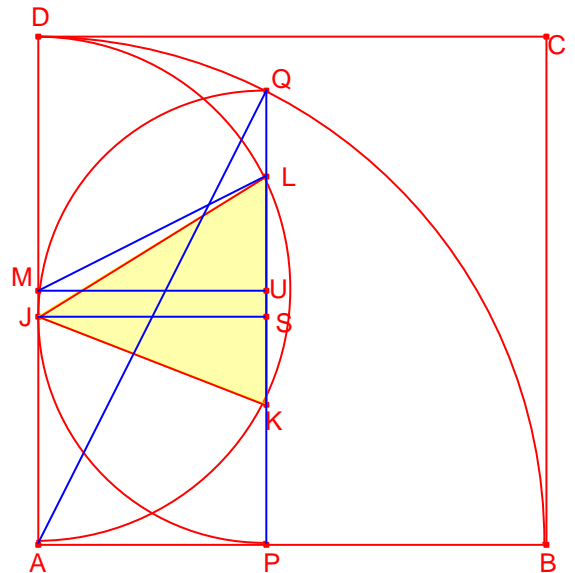
$$a = \frac{\sqrt{5}}{10}$$

L'àrea del triangle $\triangle JKL$ és:

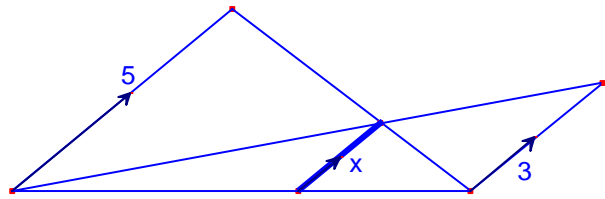
$$S_{JKL} = \frac{1}{2} 2a \cdot r = \frac{\sqrt{5}}{10} \cdot \frac{\sqrt{5}}{5} = \frac{1}{10}$$

La proporció d'àrees és:

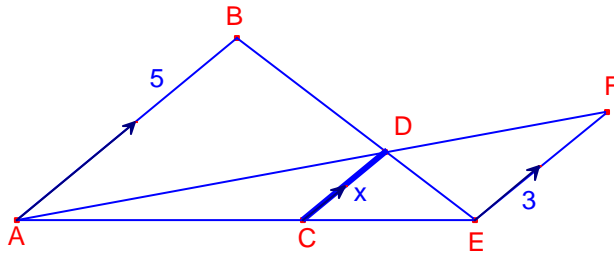
$$\frac{S_{JKL}}{S_{ABCD}} = \frac{1}{10}$$

3880.- La figura està formada per tres segments paral·lels de longituds 5, x , 3
 Calculeu la mesura del segment x

Solució:

Siguen els segments paral·lels $\overline{AB} = 5, \overline{CD} = x, \overline{EF} = 3$
 Siguen $\overline{AC} = r, \overline{CE} = s$

Els triangles $\triangle AEB, \triangle CED$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{5} = \frac{s}{r+s}$$

Els triangles $\triangle AEF, \triangle ACD$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{3} = \frac{r}{r+s}$$

Sumant ambdues expressions:

$$\frac{x}{5} + \frac{x}{3} = 1$$

$$x = \frac{15}{8}$$

Generalització:

Si la figura està formada per tres segments paral·lels de longituds a, x, b

$$x = \frac{ab}{a+b}$$